

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 7 listopada 2022 r.

FB.III.431.10.2022.JZ

**Pan
Krzysztof Mutz
Wójt Gminy Tarnów Opolski
ul. Dworcowa 6
46-050 Tarnów Opolski**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

- 1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Gminy w Tarnowie Opolskim, ul. Dworcowa 6, 46-050 Tarnów Opolski (dalej: Gmina).
- 2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
  - art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
  - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²,
  - art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
- 3) Zakres kontroli:
  - a) przedmiot kontroli: prawidłowość wydatkowania dotacji celowej w 2021 r. z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu”,
  - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.
- 4) Rodzaj kontroli: problemowa.
- 5) Tryb kontroli: zwykły.
- 6) Termin kontroli: od 21 września do 6 października 2022 r.
- 7) Skład zespołu kontrolnego:

Justyna Zatajska, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
- 8) Kierownik jednostki kontrolowanej:

Krzysztof Mutz - stanowisko Wójta Gminy Tarnów Opolski sprawuje od 19 listopada 2018 r. do nadal.

---

¹ Dz. U. z 2020 poz. 224.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 2/2022.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków z budżetu państwa przekazanych Gminie w 2021 r. w formie dotacji celowej w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania oraz dziale 801 Oświata i wychowanie, rozdział 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne, przeznaczone na realizację zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (dalej: Program).

W wyniku przeprowadzonej kontroli, działalność:

- Gminy ocenia się jako pozytywną z uchybieniem,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako pozytywną z nieprawidłowościami,
- Biura Obsługi Oświaty Samorządowej jako pozytywną z nieprawidłowością.

Podstawą oceny pozytywnej w ww. jednostkach było przekazywanie przez Gminę środków z dotacji celowej na rachunki podległych jednostek realizujących zadania bez zbędnej zwłoki oraz wykorzystanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej dotacji celowych z budżetu państwa na realizację Programu zgodnie z przeznaczeniem i ich terminowe rozliczenie.

Stwierdzone nieprawidłowości w:

- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej polegały na braku odrębnej ewidencji księgowej otrzymanych i wydatkowanych środków dotacji i własnych w ramach realizowanego modułu 1 i 2 oraz wykazanie błędnych danych w sprawozdaniu z realizacji Programu,
- Biurze Obsługi Oświaty Samorządowej polegały na braku odrębnej ewidencji księgowej otrzymanych i wydatkowanych środków dotacji w ramach realizowanego modułu 3.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Uwarunkowania organizacyjne kontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023⁴, wspiera finansowo gminy w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵ oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶.

W ramach Programu opracowane zostały 3 moduły:

1. dla dzieci i młodzieży,
2. dla osób dorosłych,
3. organizacja stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

W zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu jest realizowane na podstawie art. 115 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, a w zakresie modułu 3 na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁷.

Celem modułu 1 i 2 Programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. W ramach modułów 1 i 2 Program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

⁴ Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. 2018 r., poz. 1007),

⁵ Dz. U. z 2021, poz. 2268 z późn. zm.

⁶ Dz.U. z 2021 r., poz. 1082 z późn. zm.

⁷ Dz. U. z 2021 r., poz. 1915 z późn. zm.

- a) posiłek,
- b) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności,
- c) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Celem modułu 3 Programu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły podstawowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w trakcie pobytu w szkole. W ramach modułu 3 Program przewiduje następujące działania:

- a) doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (własna kuchnia i jadalnia) lub doposażenie stołówek, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione, lub stworzenie nowych stołówek;
- b) wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, tzw. jadalni. Wsparcia dla danej szkoły udziela się w ramach tylko jednego działania.

Szczegółowe warunki realizacji modułu 3 Programu określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków⁸.

Ustalono, że w Gminie w 2021 r. zadania były realizowane przez:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: GOPS) - moduł 1 i 2 w zakresie wydawania decyzji administracyjnych, ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości,
- Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej (dalej: BOOS) - moduł 3 w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości,
- Publiczną Szkołę Podstawową w Tarnowie Opolskim oraz Publiczną Szkołę Podstawową w Kątach Opolskich - moduł 3 w zakresie dokonywania zakupów oraz opisywania merytorycznego dowodów źródłowych.

1.1. GOPS

GOPS jest samodzielną jednostką organizacyjną, nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy. Ośrodek jest bezpośrednim realizatorem zadań własnych gminy, zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadań zleconych Gminie przez administrację rządową, określonych w przepisach obowiązującego prawa - głównie w ustawie o pomocy społecznej. Głównym celem działalności GOPS jest wspieranie mieszkańców Gminy, skutkujące poprawą jakości ich życia oraz zapobiegające wykluczeniu społecznemu osób i rodzin.

Z regulaminu organizacyjnego GOPS⁹ (Rozdział IV § 4) wynika, że Kierownik był uprawniony do wydawania decyzji z zakresu administracji publicznej na podstawie upoważnienia Wójta¹⁰. Ustalono, że decyzje wystawiał również pracownik na podstawie imiennego upoważnienia OR 077.1.2020 Wójta Gminy Tarnów Opolski z 3 lutego 2020 r.

W okresie objętym kontrolą obowiązywała dokumentacja określająca politykę rachunkowości GOPS wprowadzona Zarządzeniem Nr GOPS 0132.02.2018¹¹ Kierownika GOPS z 22 stycznia 2018 r., w której ustalono m.in.:

- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- zakładowy plan kont oraz zasady klasyfikacji zdarzeń,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego.

⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 267.

⁹ Zarządzenie Nr OR.120.13.2016 Wójta Gminy Tarnów Opolski z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim.

¹⁰ Zarządzenie Nr 7/2004 Wójta Gminy Tarnów Opolski z dnia 4 maja 2004 r. w sprawie upoważnienia kierownika GOPS w Tarnowie Opolskim do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

¹¹ Zarządzenie Nr GOPS 0132.02.2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim z dnia 22 stycznia 2018 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim.

Instrukcję kontroli i obiegu dokumentów księgowych wprowadzono Zarządzeniem Nr GOPS 0132.02a.2018¹² Kierownika z 22 stycznia 2018 r., w której ustalono elementy kontroli operacji finansowo-gospodarczych, zasady podziału obowiązków pomiędzy pracowników odnośnie sprawdzania i zatwierdzania dowodów do realizacji oraz zasady wstępnej kontroli zgodności operacji z planem finansowym.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości GOPS spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości.

W 2021 r. księgi rachunkowe były prowadzone z wykorzystaniem programu XXXXXX firmy XXXXXX.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urzędnika księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

1.2. BOOS

W ramach modułu 3 Programu dofinansowanie otrzymała Publiczna Szkoła Podstawowa w Tarnowie Opolskim oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Kątach Opolskich, które były obsługiwane przez BOOS m.in. pod względem księgowym.

BOOS jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną 1 stycznia 1999 r. na mocy Uchwały Nr IV/29/98 Rady Gminy Tarnów Opolski¹³, jako jednostka obsługująca placówki oświatowe prowadzone przez Gminę, mająca na celu zapewnienie wspólnej obsługi, w szczególności administracyjnej, finansowej i organizacyjnej oraz realizacji zadań oświatowych należących do kompetencji Gminy. Uchwałą tą również nadano statut jednostce¹⁴.

Zakres obowiązków BOOS w ramach prowadzenia wspólnej obsługi placówek oświatowych wskazano w załączniku nr 1 do Uchwały¹⁵ Rady Gminy z 21 listopada 2016 r., do których należą m.in.:

- określanie polityki rachunkowości,
- sporządzanie obowiązującej sprawozdawczości,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz ewidencji wartościowych składników majątku,
- sprawowanie nadzoru nad działalnością tych placówek oraz wykonywanie zadań kontrolnych i planistycznych,
- współpraca z dyrektorami jednostek obsługiwanych w zakresie realizacji rządowych programów pomocowych, w tym rozliczanie przyznanych dotacji.

BOOS zarządza Kierownik, który działa jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Wójta¹⁶.

Regulamin organizacyjny BOOS wprowadzono na podstawie Zarządzenia Nr Or.0050.88.2019 Wójta Gminy Tarnów Opolski¹⁷.

Ustalono, że dla BOOS oraz jednostek obsługiwanych obowiązują odrębne polityki rachunkowości, mianowicie: dla BOOS wprowadzona Zarządzeniem nr 14/2017

---

¹² Zarządzenie Nr GOPS Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim z 22 stycznia 2018 roku w sprawie wprowadzenia obiegu i kontroli wewnętrznej dokumentów księgowych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim.

¹³ Uchwała Nr IV/29/98 Rady Gminy w Tarnowie Opolskim z 30 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Biura Obsługi Oświaty Samorządowej.

¹⁴ Ostatnia zmiana statutu Uchwała Nr XLIX/385/2018 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 10 października 2018 r.

¹⁵ Uchwała Nr XXVII/185/2016 Rady Gminy Tarnów Opolski z 21 listopada 2016 r. w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej dla szkół i placówek, dla których Gmina Tarnów Opolski jest organem prowadzącym. Ostatnia zmiana Uchwała Nr XVI/134/2020 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 24 lutego 2020 r.

¹⁶ Przeniesienie znak ORK.2123.11.2019 z 1.10.2019 r. pracownika na stanowisko Kierownika Biura Obsługi Oświaty Samorządowej.

¹⁷ Zarządzenie Nr Or.0050.88.2019 Wójta Gminy Tarnów Opolski w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim.

Kierownika¹⁸, dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Tarnowie Opolskim Zarządzeniem Nr 15/2017 z 28 grudnia 2017 r.¹⁹, Publicznej Szkoły Podstawowej w Kątach Opolskich Zarządzeniem Nr 16/2017²⁰ z 28 grudnia 2017 r., w których określono m.in. zakładowy plan kont, zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych i wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe.

Zarządzeniem nr 8/2018 Kierownika²¹ wprowadzono Instrukcję w zakresie sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych obowiązującą w BOOS oraz jednostkach obsługiwanych. Ustalono w niej m.in. zasady i tryb procedury kontroli finansowej oraz podział obowiązków pomiędzy pracowników w zakresie sprawdzania i opisywania dowodów księgowych.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych w BOOS oraz jednostkach obsługiwanych używany jest program komputerowy XXXXXX firmy XXXXXX.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Gminy spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości²².

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

1.3. Gmina

Politykę rachunkowości, w tym zakładowy plan kont wprowadzono Zarządzeniem Nr OR.120.6.2018 Wójta Gminy Tarnów Opolski z 22 stycznia 2018 r.²³, w której ujęto wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe, opis używanego systemu informatycznego oraz zasady ustalenia wyniku finansowego. Instrukcję sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych wprowadzono Zarządzeniem Nr OR 120.59.2012 Wójta Gminy Tarnów Opolski²⁴, w której ustalono elementy kontroli operacji finansowo-gospodarczych oraz zasady podziału obowiązków pomiędzy pracowników odnośnie sprawdzania i dekretowania dowodów.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych używany jest program komputerowy XXXXXX.

W okresie objętym kontrolą dokumentacja określająca politykę rachunkowości Gminy spełniała wymagania art. 10 ustawy o rachunkowości²⁵.

Ustalono, że księgi rachunkowe są trwale oznaczone nazwą jednostki, zawierają nazwę urządzenia księgowego i programu przetwarzania oraz oznaczenie roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i datę sporządzenia zapisu. Księga główna prowadzona jest

---

¹⁸ Zarządzenie nr 14/2017 Kierownika Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Biurze Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim. Ostatnia aktualizacja 23.03.2021 r.

¹⁹ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 15/2017 Kierownika Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim z 28.12.2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Publicznej Szkole Podstawowej w Kątach Opolskich

²⁰ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 16/2017 Kierownika Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim z 28.12.2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Publicznej Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Kątach Opolskich; ostatnia zmiana Zarządzenie Nr BOOS.021.13.2021 Kierownika z 23.03.2021 r.

²¹ Zarządzenie Nr 8/2018 Kierownika Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim z dnia 1.10.2018 roku w sprawie wprowadzenia Instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych w Biurze Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim i Jednostkach obsługiwanych przez Biuro.

²² Dz.U. z 2021 r., poz. 217.

²³ Zarządzenie Nr OR.120.6.2018 Wójta Gminy Tarnów Opolski z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Tarnów Opolski. Ostatnia zmiana Zarządzenie Wójta Gminy Tarnów Opolski Nr OR.120.39.2022 z dnia 24.05.2022 r.

²⁴ Zarządzeniem Nr OR 120.59.2012 Wójta Gminy Tarnów Opolski z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej oraz zasad obiegu i kontroli wewnętrznej dokumentów księgowych w zarządczej w Urzędzie Gminy Tarnów Opolski.

²⁵ Dz.U. z 2021 r., poz. 217.

z zachowaniem zasad podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową.

1.3.1. Ewidencja otrzymanych środków dotacji celowych.

Analiza ewidencji księgowej dotyczącej otrzymanych środków dotacji celowych na realizację Programu wykazała, że zostały one ujęte na koncie 133-5 Rachunek budżetu rachunek bankowy BS w korespondencji z kontem 901-6/1522 Dochody budżetowe – dotacje, 85230 2030 oraz 901-6/2157 Dochody budżetowe – dotacje, 80148 2030 z pominięciem konta 224 Rozrachunki budżetu, co stanowi uchybienie zapisów ujętych w planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, tj. w Załączniku nr 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²⁶. Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Wójt, podając: (...) *Gmina zaewidencjonowała środki dotacji otrzymanych (...) z pominięciem konta 224 Rozrachunki budżetu, ponieważ środki zostały rozliczone w roku otrzymania dotacji. Na koncie 224 Rozrachunki budżetu wprowadzamy tylko rozrachunki z tytułu dotacji na koniec roku umożliwiające ustalenie stanu należności i zobowiązań. Jeżeli zwrot niewykorzystanej dotacji realizowany byłby w styczniu roku następnego, wówczas jego ewidencja zostałaby ujęta przez Gminę na koncie 224. Naszym zdaniem taki sposób księgowania jest prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami. (...)*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o rachunkowości jednostka może stosować uproszczenia w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości.

[Dowód, akta kontroli str. 1 - 4]

Ponadto, na podstawie otrzymanych wydruków z ewidencji księgowej ustalono, że w Organie prowadzona była odrębna ewidencja księgowa (konto 901-6/1522 pn. Dochody budżetowe dotacje 85230 2030 oraz 901-6/2157 pn. Dochody budżetowe dotacje 80148 2030), umożliwiająca wyodrębnienie środków otrzymanych z dotacji na realizowanie modułu 1, 2 i 3 w ramach Programu, co jest zgodne z zapisami art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 3 pkt 8 umowy ppkt 1 nr 18/DOŻ/2021 i § 5 pkt 1 umowy nr WRE.531.5.2021-2.

2. Realizacja zadania w ramach modułu 1 i 2

Na podstawie informacji GOPS sporządzonej na potrzeby kontroli ustalono, że przy realizacji zadań korzystano z programu POMOST w zakresie wprowadzania dokumentacji (wnioski, wywiady środowiskowe, decyzje, listy wypłat) oraz systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) w zakresie sporządzania zapotrzebowań i sprawozdań do jednostki.

[Dowód, akta kontroli str. 5]

2.1. Plan i zmiany.

Wojewoda Opolski pismem znak FB.I.3110.15.2020.ML z 23 października 2020 r. poinformował Burmistrza o planowanej kwocie dotacji w dziale 852 Pomoc społeczna rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania § 2030 Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych) w wysokości 41 000,00 zł.

Uchwałą nr XXIV/188/2020 Rady Gminy Tarnów Opolski²⁷ wprowadzono po stronie dochodów budżetu dział 852, rozdział 85230, § 2030 kwotę dotacji w wysokości 41 000,00 zł

²⁶ Dz.U. z 2020 r. poz. 342.

²⁷ Uchwała nr XXIV/155/20 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tarnów Opolski na 2021 rok.

na realizację Programu, natomiast po stronie wydatków ujęto w rozdziale 85230 kwotę 68 333,00 zł, na którą składały się środki własne (40%) i dotacji (60%).

[Dowód, akta kontroli str. 6]

Na tej podstawie Kierownik Zarządzeniem Nr GOPS 0132.1.2021²⁸ z 4 stycznia 2021 r. wprowadził do planu wydatków w § 3110 Świadczenia społeczne kwotę 68 333,00 zł, z tego:

- na pomoc w formie zasiłku celowego (moduł 2) - 33 333,00 zł, w tym:
  - 20 000,00 zł środki dotacji (852, 85230, 3110, 0001),
  - 13 333,00 zł środki własne (852, 85230, 3110, 0003),
- na pomoc w formie posiłku (moduł 1) - 35 000,00 zł, w tym:
  - 21 000,00 zł środki dotacji (852, 85230, 3110, 0002),
  - 14 000,00 zł środki własne (852, 85230, 3110, 0004).

GOPS, na podstawie pisma znak PS.II.3146.49.2021.DS z 12 listopada 2021 r. z Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, przekazał 18 listopada 2021 r. w CAS przewidywane wykonanie wydatków związanych z realizacją Programu wykazując nadwyżkę w wysokości 14 000,00 zł. Decyzją Wojewody Opolskiego znak FB.I.3111.2.185.2021.JK z dnia 25 listopada 2021 r. zmniejszono kwotę dotacji o 14 000,00 zł w związku ze zmniejszeniem liczby osób i rodzin zgłaszających się o pomoc w ramach Programu.

[Dowód, akta kontroli str. 7 - 10]

Zarządzeniem Nr OR 0050.343.2021 Wójta Gminy Tarnów Opolski z dnia 30 listopada 2021 roku w sprawie zmian w planie wydatków i dochodów bieżących zmniejszono dochody i wydatki w budżecie Gminy ze środków dotacji o wnioskowaną kwotę, natomiast Zarządzeniem Nr GOPS 0132.22.2021²⁹ Kierownika z 29 listopada 2021 r. zmieniono plan finansowy GOPS, zmniejszając wydatki w § 3110 o kwotę 14 000,00 zł. Ostatecznie plan po zmianach wyniósł 54 333,00 zł, z tego:

- na pomoc w formie zasiłku celowego (moduł 2) - 33 333,00 zł, w tym:
  - 20 000,00 zł środki dotacji (852, 85230, 3110, 0001),
  - 13 333,00 zł środki własne (852, 85230, 3110, 0003),
- na pomoc w formie posiłku (moduł 1) - 21 000,00 zł, w tym:
  - 7 000,00 zł środki dotacji (852, 85230, 3110, 0002),
  - 14 000,00 zł środki własne (852, 85230, 3110, 0004).

Analiza wykazała, że zmiany na koncie 980 prowadzonym w GOPS były ujmowane na bieżąco.

Ustalono, że Gmina i OPS nie posiadają wewnętrznych uregulowań w zakresie udzielania pomocy w ramach modułu 1 i 2. Osoby zajmujące się przedmiotowymi zadaniami nie miały w zakresie czynności wpisanej informacji odnośnie ich realizowania.

2.2. Zawarcie umowy.

Wojewoda Opolski 24 marca 2021 r. zawarł z Gminą umowę nr 66/DOŻ/2021 na dofinansowanie środkami z budżetu państwa, zadania własnego gminy, zgodnie z którą przyznano Gminie środki dotacji w wysokości 41 000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania w ramach Programu polegającego na pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

²⁸ Zarządzenie Nr GOPS 0132.1.2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim z dnia 4 stycznia 2021 roku w sprawie planu finansowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim na rok 2021.

²⁹ Zarządzenie Nr GOPS 0132.22.2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim z 29 listopada 2021 r. w sprawie zmian w budżecie na 2021 rok.

W związku z aktualizacją zapotrzebowania na środki (co zostało opisane w pkt 2.1) 17 grudnia 2021 r. Wojewoda Opolski podpisał z Wójtem Aneks nr 1/DOŻ/2021 zmieniając kwotę wymienioną w § 1 umowy na 27 000,00 zł.

[Dowód, akta kontroli str. 11 - 14, 7 - 10, 15]

W 2021 r. Wojewoda Opolski przekazał Gminie dotację celową w łącznej kwocie 19 367,00 zł, którą jednostka wydatkowała w wysokości 19 088,04 zł. Niewykorzystane środki 278,96 zł Gmina zwróciła 31 grudnia 2021 r. na rachunek Wojewody Opolskiego.

[Dowód, akta kontroli str. 16]

2.3. Przekazywanie transz dotacji przez Gminę.

Kontrolująca zweryfikowała terminowość przekazywania poszczególnych transz dotacji przez Gminę do GOPS. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Data otrzymania transzy dotacji przez Gminę	Kwota transzy dotacji /zł/	Data przekazania transzy dotacji do GOPS	Kwota transzy dotacji /zł/	Ilość dni od otrzymania dotacji do przekazania
1	7.04.2021 r.	6 500,00	8.04.2021 r.	6 500,00	1
2	5.07.2021 r.	4 500,00	6.07.2021 r.	4 500,00	1
3	6.08.2021 r.	867,00	9.08.2021 r.	867,00	3
4	7.09.2021 r.	1 500,00	8.09.2021 r.	1 500,00	1
5	5.11.2021 r.	1 000,00	9.11.2021 r.	1 000,00	4
6	19.11.2021 r.	3 000,00	22.11.2021 r.	3 000,00	3
7	8.12.2021 r.	2 000,00	10.12.2021 r.	2 000,00	2
SUMA		19 367,00	SUMA	19 367,00	-

Poszczególne transze dotacji na realizację Programu otrzymywane przez Gminę były przekazywane do GOPS w terminie od 1 do 4 dni. Kwota przekazywanych środków była zgodna z wysokością otrzymywanych transz dotacji. Łącznie w 2021 r. przekazano GOPS w ramach Programu dotację w kwocie 19 367,00 zł.

Otrzymane środki dotacji celowej i własne zostały ujęte w prowadzonej w GOPS ewidencji księgowej na koncie 130-4 pn. Rachunek bieżący zasilenie oraz 223-7 pn. Rozliczenie wydatków budżetowych dożywianie. Ustalono, że w GOPS prowadzono odrębną ewidencję księgową tylko na koncie 223-7 dla środków dotacji otrzymanych na realizację modułu 1 i 2 Programu, natomiast na koncie 130-4 ewidencjonowane były wszystkie środki wpływające do jednostki przeznaczone na pokrycie jej wydatków. Działanie polegające na braku odrębnej ewidencji księgowej otrzymanych środków dotacji, stanowi naruszenie zapisu art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 3 pkt 8 umowy nr 66/DOŻ/2021 w zakresie środków własnych przeznaczonych na realizację zadania oraz dotacji. Na tę okoliczność wyjaśnienie złożyła Kierownik, podając: (...) iż w badanym okresie prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową na podstawie klasyfikacji budżetowej w rozdziale 85230 z odpowiednią podziałką analityczną. Podział analityczny klasyfikacji daje możliwość szczegółowego wykazania środków wydatkowanych na zadania wynikające z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Zastosowano w nim podziałkę w zakresie środków własnych i dotacji oraz modułu 1 i 2.

Na koncie 223-7 „zasilenie konta – dożywianie” prowadzona jest ewidencja księgowa wpływu środków dotacji w rozdziale 85230.

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ksiąg rachunkowych w badanym okresie jest (...), pełniąc obowiązki głównego księgowego.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej. Jednostka może dokonać wyodrębnienia ewidencji księgowej do zadania w ramach już prowadzonych przez daną jednostkę ksiąg rachunkowych poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające m.in. na: wprowadzeniu dodatkowych rejestrów dokumentów księgowych, kont

syntetycznych, analitycznych, pozwalających na wyodrębnienie operacji związanych z danym zadaniem.

[Dowód, akta kontroli str. 17 - 18]

2.4. Organizacja dożywiania.

Kontrolująca ustaliła, że w 2021 r. na podstawie Uchwały nr III/30/2018 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 20 grudnia 2018 r.³⁰ podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach Programu dla osób osiągających dochód nieprzekraczający 150% kryterium dochodowego o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W 2021 r. Gmina nie przyznała pomocy, o której mowa w pkt III.1.2 Programu, tj. w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa w pkt III.1.1 a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Gmina nie podjęła programu osłonowego o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, umożliwiającego przyznawanie pomocy w formie posiłku bez obowiązku wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

[Dowód, akta kontroli str. 19]

Na podstawie informacji sporządzonej przez Kierownika GOPS na potrzeby kontroli, ewidencji księgowej oraz dowodów źródłowych stwierdzono, że w 2021 r. zaangażowanych w przygotowywanie i wydawanie posiłków (moduł 1) było 6 placówek oświatowych położonych na terenie Gminy oraz 1 (poz. nr 1) znajdująca się poza jej obrębem terytorialnym, co przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Placówka wydająca posiłek:	Ilość dzieci:	Liczba świadczeń:
1.	Zespół Placówek Specjalnych w Nysie	1	30
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Tarnowie Opolskim	9	293
	Publiczna Szkoła Podstawowa w Kątach Opolskich (w tym:)	3	55
3.	szkoła	2	30
4.	przedszkole	1	25
5.	Przedszkole w Tarnowie Opolskim	2	44
6.	Publiczne Przedszkole w Przyworach	1	18
7.	Przedszkole w Raszowej	1	42
	Łącznie:	17	479

[Dowód, akta kontroli str. 20]

Ponadto GOPS opłacił (w formie refundacji) posiłki (9 świadczeń) dla 1 świadczeniobiorcy³¹ (moduł 2) na podstawie decyzji wystawionej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu (dalej: MOPR).

Wsparcia w ramach modułu 1 i 2 udzielano osobom wskazanym w decyzjach administracyjnych wydanych przez GOPS oraz MOPR (posiłek dla 1 osoby i zasiłek dla 1 osoby).

³⁰ Uchwała Nr III/30/2018 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych programem wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 28.12.2018 r. poz. 3743).

³¹ Osoba bezdomna z ostatnim miejscem zameldowania w Tarnowie Opolskim.

Ustalono, że w GOPS obowiązywało kryterium ustalania miesięcznej wysokości zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin wymienionych w Programie wprowadzone Zarządzeniem Nr GOPS 0132.2.2019³² Kierownika z 14 stycznia 2019 r., w którym wysokość kwoty świadczenia uzależniona była od kwoty dochodu przypadającej na osobę w rodzinie, tj.:

- osoby samotne otrzymywały od 150,00 zł do 250,00 zł,
- osoby w rodzinie od 100,00 zł do 170,00 zł na osobę.

Wskazano również, że w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek pracownika socjalnego można odstąpić od stosowania przyjętych kryteriów i przyznać pomoc pieniężną w innej wysokości.

[Dowód, akta kontroli str. 21]

2.5. Wydatkowanie środków dotacji przeznaczonej na zapewnienie posiłku.

Formą wsparcia realizowaną przez Gminę w 2021 r. w ramach Programu były posiłki oraz zasiłki. W ramach modułu 1 i 2 Gmina wydatkowała środki w łącznej wysokości 31 813,40 zł, z tego 19 088,04 zł (60%) ze środków dotacji i 12 725,36 zł (40%) ze środków własnych. Kontrola wykazała, że została zachowana proporcjonalność wymagana zapisami zawartej umowy. Podział wydatków w ramach Programu, na poszczególne rodzaje świadczeń, przedstawiono w poniższej tabeli, sporządzonej na podstawie danych z programu POMOST oraz ewidencji księgowej.

Rodzaj świadczenia	Liczba posiłków / zasiłków	Wydatki		
		Dotacja /zł/	Środki własne /zł/	Ogółem /zł/
Posiłek	482	1 100,04	733,36	1 833,40
Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	108	17 988,00	11 992,00	29 980,00
RAZEM	x	19 088,04	12 725,36	31 813,40

Ustalono, że w kontrolowanym okresie Gmina największe wydatki w wysokości 29 980,00 zł poniosła na świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności, z tego: 17 988,00 zł ze środków dotacji oraz 11 992,00 zł ze środków własnych.

W 2021 r. nie udzielono pomocy w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika GOPS na potrzeby kontroli wynika, że w 2021 r. w ramach modułów 1 i 2 Programu wystawiono łącznie 199 decyzji administracyjnych:

- a) 11 decyzji przyznających pomoc w formie posiłku dla dzieci i młodzieży,
- b) 108 decyzji przyznających świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności dla osób dorosłych.

Nie było decyzji wstrzymujących i zawieszających świadczenie oraz pomocy przyznanej w formie posiłku bez obowiązku wydania decyzji administracyjnej.

[Dowód, akta kontroli str. 19, 22 - 23]

Ponadto na podstawie pisemnej informacji Kierownika GOPS ustalono, że w ramach modułu 1 wydatkowano środki w łącznej kwocie 1 833,40 zł, w podziale przedstawionym poniżej:

³² Zarządzenie GOPS 0132.2.2019 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim z dnia 14.01.2019 r. w sprawie ustalenia miesięcznej wysokości pomocy pieniężnej dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu”.

Jednostka wydająca decyzje	Rodzaj świadczenia	Wydatki /zł/		
		Środki dotacji	Środki własne	Łącznie
GOPS w Tarnowie Opolskim	posiłek	1 048,20	698,80	1 747,00
MOPR w Opolu	posiłek	51,84	34,56	86,40 ¹
RAZEM	x	1 100,04	733,36	1 833,40

¹ Wydatek poniesiony w łącznej wysokości 86,40 zł dotyczy posiłku dla świadczeniobiorcy z modułu 2 przyznanego przez MOPR w Opolu decyzją nr DPŚ. R0.4120.16118.1020.2021 z dnia 4 marca 2021 r., który został omyłkowo zaksięgowany przez p.o. Główną księgową w module 1 na koncie 130-2 w 85230 § 3110/2 Dożywianie - obiady zlecone, zamiast na koncie 130-2 w 85230 § 3110/1 Dożywianie - listy zlecone. Ujęcie posiłku z modułu 2 w module 1 nie miało wpływu na prawidłowość wydatkowania środków dotacji, natomiast spowodowało wykazanie błędnych danych w sporządzonym sprawozdaniu rocznym z realizacji programu, co zostało opisane w pkt 2.6. niniejszego dokumentu.

[Dowód, akta kontroli str. 24, 26 - 27]

Natomiast w ramach modułu 2 wydatkowano środki w łącznej wysokości 29 980,00 zł, w sposób przedstawiony w poniższej tabeli:

Jednostka wydająca decyzje	Rodzaj świadczenia	Wydatki /zł/		
		Środki dotacji	Środki własne	Łącznie
GOPS w Tarnowie Opolskim	zasiłek	16 818,00	11 212,00	28 030,00 ¹
MOPR w Opolu	zasiłek	1 170,00	780,00	1 950,00 ²
RAZEM	x	17 988,00	11 992,00	29 980,00

¹ W kwocie 28 030,00 zł ujęto zwrot zasiłków dokonanych przez Gminę Gogolin oraz Gminę Izbicko na podstawie wystawionych przez GOPS w Tarnowie Opolskim not księgowych na łączną kwotę 450,00 zł dla 2 świadczeniobiorców:

- decyzja nr GOPS 5018.63.2021 z dnia 14 lipca 2021 r. na kwotę 250,00 zł,
- decyzja nr GOPS 5018.1.2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. na kwotę 200,00zł.

² GOPS w Tarnowie Opolskim na podstawie rachunków zwrócił środki MOPR w Opolu za wypłacony w 2021 r. zasiłek celowy dla 1 świadczeniobiorcy na podstawie decyzji wystawionych przez MOPR w Opolu na sumę 1 950,00 zł. Łączna kwota wypłaconych zasiłków została wykazana w sporządzonym przez GOPS w Tarnowie Opolskim sprawozdaniu rocznym z realizacji programu. Natomiast nie wykazano tego świadczeniobiorcy w liczbie osób, którym przyznano świadczenia, ponieważ dokonała to instytucja przyznająca pomoc.

[Dowód, akta kontroli str. 25]

W wyniku kontroli ustalono, że w GOPS ewidencję wydatków poniesionych ze środków własnych i dotacji prowadzono wg podziałek klasyfikacji budżetowej a nie stosowano wyodrębnienia księgowego na koncie 130, co jest niezgodne z zapisami art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 3 pkt 8 umowy nr 66/DOŻ/2021. W złożonym wyjaśnieniu Kierownik GOPS podała: (...) w badanym okresie prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową na podstawie klasyfikacji budżetowej w rozdziale 85230 z odpowiednią podziałką analityczną. Podział analityczny klasyfikacji daje możliwość szczegółowego wykazania środków wydatkowanych na zadania wynikające z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Zastosowano w nim podziałkę w zakresie środków własnych i dotacji oraz modułu 1 i 2.

Ponadto w module 2 prowadzone jest konto 240-7 „dożywianie”, na którym księgowane są wypłacone zasiłki celowe na dożywianie na podstawie wystawionych przez GOPS w Tarnowie Opolskim decyzji oraz w jednym przypadku dla jednego świadczeniobiorcy konto 201/223 „MOPR w Opolu”. Natomiast w module 1 konto 201 (wraz z kontrahentem), na którym księgowane są środki wydatkowane na obiady dla dzieci i młodzieży.

Na koncie 223-7 „zasilenie konta – dożywianie” prowadzona jest ewidencja księgowa wpływu środków dotacji w rozdziale 85230.

Aby wykazać wydatki w programie „Posiłek w szkole i w domu”, sporządzamy wydruki na podstawie księgowania na kontach 240-7 „dożywianie” oraz 201 (wraz z kontrahentem), przy zastosowaniu klasyfikacji budżetowej 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania.

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ksiąg rachunkowych w badanym okresie jest (...), pełniąc obowiązki głównego księgowego.

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa jest jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych i nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej zgodnie z ustawą o rachunkowości. Jednostka może wyodrębnić zadanie w księgach rachunkowych poprzez odpowiednie zmiany w polityce rachunkowości polegające m.in. na: wprowadzeniu dodatkowych rejestrów dokumentów księgowych, kont syntetycznych, analitycznych, pozwalających na wyodrębnienie operacji związanych z danym zadaniem.

[Dowód, akta kontroli str. 17 - 18]

2.5.1. Próba wydatków.

W ramach próby kontrolująca dokonała analizy 63 decyzji na łączną kwotę 17 053,40 zł (53,64% wydatkowanych środków ogółem), z tego:

- 11 decyzji, na podstawie których przyznano posiłki 18 dzieciom (1 dziecko nie skorzystało z pomocy) w wysokości 1 833,40 zł,
- 52 decyzje przyznające 14 osobom świadczenie pieniężne (zasiłek celowy) w kwocie 15 220,00 zł.

Łączna wartość pomocy w skontrolowanych decyzjach, którą opłacono ze środków dotacji wyniosła 10 232,04 zł (53,60% wydatkowanej dotacji), z tego: 1 100,04 zł (100%) w ramach modułu 1 oraz 9 132,00 zł (50,77%) moduł 2.

W zakresie sprawdzonych decyzji stwierdzono, że pomoc w ramach programu była realizowana na podstawie prawidłowo złożonych wniosków. GOPS w celu jej udzielenia przeprowadzał wywiad środowiskowy, który był zatwierdzany przez:

- Kierownika ośrodka,
- pracownika GOPS, do czego był uprawniony na podstawie upoważnienia znak GOPS 0136.9.2020 Kierownika z 3 lutego 2020 r., swojego zakresu czynności oraz § 12 regulaminu organizacyjnego.

Ponadto ustalono, że jednostka przyznając świadczenia prawidłowo obliczała kryterium dochodowe, a terminy wydawania decyzji były zgodne z art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego³³ (dalej: Kpa). Wydane decyzje zawierały obowiązkowe elementy wymienione w art. 107 § 1 Kpa oraz uwzględniały żądania wskazane we wnioskach. Przyznane świadczenia były zgodne z kryterium ustalania miesięcznej wysokości zasiłku wprowadzonym Zarządzeniem³⁴ Kierownika z 14 stycznia 2019 r.

Kontrola wykazała, że w ramach modułu 1 wydatki były ponoszone na podstawie rozliczeń wystawianych przez placówki oświatowe oraz jednego rachunku z MOPR Opole.

³³ Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.

³⁴ Zarządzenie GOPS 0132.2.2019 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie Opolskim z dnia 14.01.2019 r. w sprawie ustalenia miesięcznej wysokości pomocy pieniężnej dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Każde rozliczenie zawierało wykaz dzieci, wydaną liczbę posiłków oraz kwotę poniesionego kosztu, wg stawki zgodnej z porozumieniami zawartymi pomiędzy GOPS a placówkami. Natomiast rachunek MOPR wskazywał łączną kwotę posiłków wydanych świadczeniobiorcy za jeden miesiąc.

Wyплаты zasiłku celowego dokonywano na podstawie listy wypłat sporządzonej w programie Pomost na podstawie decyzji wystawionych w danym okresie rozliczeniowym. Po akceptacji przez Główną Księgową i zatwierdzeniu przez Kierownika przekazywano środki każdemu świadczeniobiorcy i ujmowano zbiorczo jedną kwotę w ewidencji księgowej.

W wyniku analizy dowodów księgowych stwierdzono, że zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Na podstawie list wypłat, not księgowych oraz wyciągów bankowych ustalono, że wydatki poniesione ze środków dotacji celowej w łącznej kwocie 10 232,04 zł i ujęte w ewidencji księgowej były zgodne z:

- wysokością zasiłku przyznanego w decyzjach,
- liczbą dzieci, którym przyznano pomoc w formie posiłku.

Szczegółowa lista sprawdzonych decyzji znajduje się w aktach kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 28 - 29]

Na podstawie skontrolowanej próby wydatków stwierdzono, że dotacja została w całości przeznaczona i prawidłowo wykorzystana na zadanie wymienione w umowie.

2.6. Prawidłowość sporządzania i przekazywania sprawozdań.

Sprawozdanie z realizacji zadania, zostało złożone do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego 18 stycznia 2022 roku, tj. w terminie zgodnym z umową. W wyniku analizy:

- danych merytorycznych z programu POMOST,
- wykorzystanej dotacji z ewidencją księgową

ustalono, że w dziale III pn. Pomoc w formie posiłku wpisano dane niezgodne z ewidencją księgową, co przedstawiają poniższe tabele:

Dane wykazane w sprawozdaniu

WYSZCZEGÓLNIENIE		POSIŁEK 1) 2)							
		OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:					
				dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Liczba osób korzystających z posiłku	1	17	17	4	4	13	13	0	0
w tym z posiłku w formie: pełnego obiadu	2	17	17	4	4	13	13	0	0
jednego dania gorącego	3	0	0	0	0	0	0	0	0
mleka, bułki / kanapki	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba rodzin	5	10	10	X	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		POSIŁEK 1) 2)							
		OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:					
				dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
				OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Liczba osób w rodzinach	6	47	47	X	X	X	X	X	X
Liczba posiłków	7	479	479	104	104	375	375	0	0
z tego: pełen obiad	8	479	479	104	104	375	375	0	0
jedno danie gorące	9	0	0	0	0	0	0	0	0
mleko, bułka / kanapki	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszt posiłków (w zł) 3)	11	1833	1833	522	522	1311	1311	0	0
z tego: środki własne	12	733	733	209	209	524	524	0	0
dotacja	13	1100	1100	313	313	787	787	0	0
Koszt jednego posiłku (w zł) (iloraz: wiersz 11 / wiersz 7)	14	3,83	3,83	5,02	5,02	3,5	3,5	0	0

Dane, które powinny być w sprawozdaniu

WYSZCZEGÓLNIENIE		POSIŁEK 1) 2)							
		OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:					
				dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
				OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Liczba osób korzystających z posiłku	1	18	17	4	4	13	13	1	0
w tym z posiłku w formie: pełnego obiadu	2	18	17	4	4	13	13	1	0
jednego dania gorącego	3	0	0	0	0	0	0	0	0
mleka, bułki / kanapki	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba rodzin	5	11	10	X	X	X	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	6	48	47	X	X	X	X	X	X
Liczba posiłków	7	488	479	104	104	374	374	9	0
z tego: pełen obiad	8	488	479	104	104	374	374	9	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	POSIŁEK 1) 2)								
	OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:						
			dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej		
			OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
jedno danie gorące	9	0	0	0	0	0	0	0	0
mleko, bułka / kanapki	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszt posiłków (w zł) 3)	11	1833	1747	522	522	1225	1225	86	0
z tego:									
środkami własnymi	12	733	699	209	209	490	490	34	0
dotacją	13	1100	1048	313	313	735	735	52	0
Koszt jednego posiłku (w zł) (iloraz: wiersz 11 / wiersz 7)	14	3,75	3,64	5,02	5,02	3,27	3,27	9,55	0

Z powyższego wynika, że zmianie uległy wartości w kolumnach: 2, 3, 6, 7, 8.

Nieprawidłowość polegała na niewykazaniu danych dotyczących świadczeniobiorcy, który otrzymał pomoc w formie posiłku (9 świadczeń) w ramach modułu 2 na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPR w Opolu. Wyjaśnienie w tym zakresie złożyła Kierownik, podając: (...) *Przyczyną było przeoczenie, ponieważ środki przekazane innej jednostce na wypłatę zasiłku nie są odnotowane w systemie POMOST. Osobą odpowiedzialną za zaistniałą sytuację jest Kierownik GOPS w Tarnowie Opolskim (...).* Wyjaśnienie zostało przyjęte.

Ustalono, że wpisana wartość wydatkowanej dotacji jest prawidłowa, natomiast nie dodano świadczeniobiorcy do liczby osób, które otrzymały posiłek oraz nie wskazano ilości wydanych mu posiłków.

[Dowód, akta kontroli str. 26 - 27, 30 - 34]

2.7. Obowiązek informacyjny

Ustalono, że Gmina, pomimo iż realizuje projekt społeczny wymieniony w § 2 pkt 2 ppkt c Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych³⁵, to nie podlega obowiązkowi wymienionemu w art. 35 a ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. do podejmowania działań informacyjnych, ponieważ łączna wartość otrzymanego dofinansowania w ramach modułu 1 i 2 nie przekroczyła kwoty wymienionej w § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia (50 000,00 zł).

3. Realizacja zadania w ramach modułu 3

3.1. Plan

Zgodnie z harmonogramem realizacji modułu 3 zawartego w pkt VIII.2. Programu, Wójt wysłał 27 kwietnia 2021 r.³⁶ do Wojewody Opolskiego wnioski o objęcie wsparciem finansowym zadania polegającego na doposażeniu i poprawie standardu obecnie

³⁵ Dz. U. 2021 r., poz. 953

³⁶ Do Kuratorium Oświaty w Opolu wpłynęło 30.04.2021 r.

funkcjonującej stołówki szkolnej (własnej kuchni i jadalni) w Publicznej Szkole Podstawowej w Kątach Opolskich, która funkcjonuje również w Przyworach oraz w Publicznej Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Tarnowie Opolskim. Obie placówki posiadały stołówkę szkolną, w której we własnym zakresie zapewniały posiłek złożony z dwóch dań gorących.

[Dowód, akta kontroli str. 35 - 54]

Wojewoda Opolski pismem znak FB.I.3111.1.47.2021 AS z dnia 24 czerwca 2021 r. poinformował Gminę, iż na podstawie decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 22 czerwca 2021 r. nr MF/FS5.4143.3.83.2021.MF1767 zwiększony został plan dotacji celowej w dziale 801 Oświata i wychowanie rozdział 80148 Stołówki szkolne i przedszkolne § 2030 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo - gminnych) o 132 656,34 zł. Środki z rezerwy celowej zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2021 (cz. 83, poz. 27) były przeznaczone na realizację zadań wynikających z Programu (moduł 3), dotyczących wspierania organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

Uchwałą Nr XXIX/232/2021 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 30 czerwca 2021 r. wprowadzono do budżetu Gminy w ww. dziale, rozdziale, § 2030 środki dotacji w wysokości 132 656,34 zł oraz po stronie wydatków kwotę 136 412,34* zł podzieloną w następujący sposób:

- § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia 69 856,34 zł, z tego:
  - PSP Tarnów Opolski - 37 952,34 zł,
  - PSP Kąty Opolskie - 31 904,00 zł,
- § 4270 Zakup usług remontowych 64 956,00 zł, z tego:
  - PSP Tarnów Opolski - 14 080,00 zł,
  - PSP Kąty Opolskie - 50 876,00 zł*,
- § 4300 Zakup usług pozostałych 1 600,00 zł, z tego:
  - PSP Tarnów Opolski - 1 600,00 zł.

*W tej kwocie ujęto również wkład własny w wysokości 3 756,00 zł, konieczny do zapewnienia proporcji udziału środków własnych wskazanego zapisami umowy, o co wnioskował Dyrektor PSP w Kątach Opolskich.

[Dowód, akta kontroli str. 55 - 57]

Wymienione kwoty wprowadzono do planów finansowych jednostek zgodnie z powyższym układem wydatków.

W trakcie roku Zarządzeniem Nr 10/2021³⁷ z 1 lipca 2021 r. oraz 11a/2021³⁸ z 1 września 2021 r. Dyrektor PSP w Tarnowie Opolskim na podstawie pełnomocnictwa Wójta³⁹ dokonała 2 przeniesień pomiędzy paragrafami w planie wydatków bieżących dotyczących dotacji, które spowodowane były dostosowaniem planu do rzeczywistych potrzeb szkoły przy realizowaniu zadania. Plan po zmianach dla PSP w Tarnowie Opolskim kształtował się następująco:

§ 4210 - 33 758,54 zł,
§ 4270 - 17 363,62 zł,
§ 4300 - 2 510,18 zł.

³⁷ Zarządzenie Nr 10/2021 Dyrektora Szkoły w Tarnowie Opolskim z dnia 1.07.2021 r. w sprawie dokonania zmian w planie wydatków bieżących na rok 2021.

³⁸ Zarządzenie Nr 11a/2021 Dyrektora Szkoły w Tarnowie Opolskim z dnia 1.09.2021 r. w sprawie dokonania zmian w planie wydatków bieżących na rok 2021

³⁹ Pełnomocnictwo OR.077.33.2019 Wójta Gminy Tarnów Opolski z dnia 2.09.2019 r. do zaciągania zobowiązań z tytułu zawieranych umów i dokonywanie przeniesień w planie wydatków .

W związku z tym, że dla każdej szkoły BOOS wprowadzał plan na koncie 980 łącznie dla środków dotacji i własnych, dokonane zmiany kontrolująca mogła sprawdzić na podstawie ewidencji pomocniczej prowadzonej przez Główną Księgową BOOS.

[Dowód, akta kontroli str. 58 - 67]

Ustalono, że Gmina i BOOS nie posiadają wewnętrznych uregulowań w zakresie udzielania pomocy w ramach modułu 3. Osoby zajmujące się przedmiotowym zadaniem nie miały w zakresie czynności wpisanej informacji odnośnie jego realizowania.

[Dowód, akta kontroli str. 68]

3.2. Zawarcie umowy i przekazanie środków.

Wojewoda Opolski, reprezentowany przez Opolskiego Kuratora Oświaty, 22 czerwca 2021 r. zawarł z Gminą umowę nr WRE.531.5.2021-13 na wsparcie finansowe realizacji w 2021 r. zadania publicznego w ramach realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków, które będzie zrealizowane w Publicznej Szkole Podstawowej w Kątach Opolskich oraz w Publicznej Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Tarnowie Opolskim. Ustalono, że dotacja w łącznej wysokości 132 656,34 zł, z tego: 79 024,00 zł Szkoła w Kątach Opolskich i 56 632,34 zł Szkoła w Tarnowie Opolskim, będzie stanowić maksymalnie 80 % całości zadania w odniesieniu do każdej szkoły, natomiast wkład własny Gminy ma wynieść minimalnie 33 164,09 zł (20 %), tj. odpowiednio 19 756,00 zł oraz 13 408,09 zł. Dofinansowanie jest przeznaczone na wydatki bieżące określone w art. 124 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Gmina otrzymała 28 czerwca 2021 r. w jednej transzy dotację celową w kwocie 132 656,34 zł. Z ustaleń kontroli wynika, że Organ w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” zasilał konta Publicznej Szkoły Podstawowej w Kątach Opolskich oraz Publicznej Szkoły Podstawowej w Tarnowie Opolskim zbiorczo środkami dotacji oraz własnymi na wniosek Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Tarnowie Opolskim na realizację potrzeb bieżących wydatków (konkretnych faktur).

Kontrola wykazała, że otrzymane przez Gminę dofinansowanie zostało wydatkowane w całości.

[Dowód, akta kontroli str. 69 - 77]

Otrzymane środki dotacji celowej i własne zostały ujęte w ewidencji księgowej szkół prowadzonej w BOOS na następujących kontach:

- dla PSP Tarnów Opolski: 130-1-1 pn. Rachunek bieżący wydatków PSP Tarnów Opolski oraz 223-29 pn. Rozliczenie wydatków Posiłek w szkole i w domu,
- dla PSP Kąty Opolskie: 130-1-5 pn. Rachunek bieżący wydatków PSP Kąty Opolskie oraz 223-29 pn. Rozliczenie wydatków Posiłek w szkole i w domu.

Ustalono, że na koncie 130-1-5 oraz 130-1-1 ewidencjonowane były wszystkie środki wpływające do jednostki przeznaczone na pokrycie jej wydatków, natomiast na koncie 223-29 ewidencjonowano wpływ środków dotacji oraz własnych otrzymanych na realizację zadań, jednak z treści operacji („zasilenie konta”) nie ma możliwości jednoznacznego stwierdzenia, która kwota dotyczy środków dotacji. Działanie polegające na braku odrębnej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji, stanowi naruszenie zapisu art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 5 pkt 1 umowy nr WRE.531.5.2021-13. Na tę okoliczność wyjaśnienie złożyła Główna Księgową, podając: (...) *Brak odrębnej ewidencji księgowej na koncie 130 jest spowodowane błędną interpretacją zapisów umowy.*

W celu prawidłowego rozliczenia otrzymanych i wydatkowanych środków dotacji na program „Posiłek w szkole i w domu” oraz wkładu własnego prowadzona była dodatkowa pomocnicza

ewidencja w programie Excel do konta 130-1-1, 980-1 Publicznej Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Tarnowie Opolskim oraz do konta 130-1-5, 980-5 Publicznej Szkoły Podstawowej w Kątach Opolskich.

Od 2022 roku w sposób wyodrębniony prowadzona jest ewidencja na koncie 130 dotycząca realizowanych w tym roku projektów dofinansowanych lub finansowanych ze środków budżetu państwa w programie XXXXXX firmy (...).

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa jest jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych i nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej zgodnie z ustawą o rachunkowości.

[Dowód, akta kontroli str. 78 - 85]

3.3. Wydatkowanie środków na realizację zadania w ramach modułu 3.

Na podstawie dowodów źródłowych ustalono, że w 2021 roku z poniesionych na zadanie środków w łącznej kwocie 165 820,43 zł suma wydatków z dotacji celowej wyniosła 132 656,34 zł (80%), natomiast wkład własny Gminy 33 164,09 zł (20%). Z powyższego wynika, że została zachowana proporcjonalność wymagana zapisami zawartej umowy.

Kontrola wykazała, że BOOS nie prowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatkowanych środków z dotacji, co stanowi naruszenie zapisu art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 5 pkt 1 umowy nr WRE.531.5.2021-13. Wyjaśnienie złożyła Główna Księgowa, podając: (...) dla programu „Posiłek w szkole i w domu” BOOS prowadził wydzieloną ewidencję księgową na kontach 401-29 oraz 402-29 oraz została wydzielona odrębna klasyfikacja wydatków dotycząca tego projektu w dziale 801 rozdział 80148 w paragrafach 4210, 4270, 4300 z pozycją 29. Brak odrębnej ewidencji księgowej na koncie 130 jest spowodowane błędną interpretacją zapisów umowy.

W celu prawidłowego rozliczenia otrzymanych i wydatkowanych środków dotacji na program „Posiłek w szkole i w domu” oraz wkładu własnego prowadzona była dodatkowa pomocnicza ewidencja w programie Excel do konta 130-1-1, 980-1 Publicznej Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Tarnowie Opolskim oraz do konta 130-1-5, 980-5 Publicznej Szkoły Podstawowej w Kątach Opolskich.

Od 2022 roku w sposób wyodrębniony prowadzona jest ewidencja na koncie 130 dotycząca realizowanych w tym roku projektów dofinansowanych lub finansowanych ze środków budżetu państwa (...).

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że klasyfikacja budżetowa jest jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych i nie jest narzędziem umożliwiającym prowadzenie odrębnej ewidencji księgowej zgodnie z ustawą o rachunkowości.

[Dowód, akta kontroli str. 78 - 85]

3.3.1 PSP w Tarnowie Opolskim.

Na podstawie zapisów ewidencji księgowej i pomocniczej oraz dokumentów źródłowych (faktur, protokołów, wyciągów bankowych) ustalono, że środki dotacji otrzymane na realizację zadania w roku 2021 w wysokości 53 632,34 zł wydatkowano na wnioskowane przez Gminę doposażenie i poprawę standardu obecnie funkcjonującej stołówki szkolnej (własnej kuchni i jadalni) w następujących paragrafach:

- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 33 758,54 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych – 17 363,62 zł,
- 4300 Zakup usług pozostałych – 2 510,18 zł.

Kontroli poddano 100 % wydatków (53 632,34 zł) poniesionych ze środków dotacji na zrealizowanie przedmiotowego zadania, których strukturę przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia faktury	Klasyfikacja §	Kwota ogółem /zł/	z tego kwota:		Data zapłaty	Czego dotyczy
					zapł. z dotacji /zł/	zapł. z własnych środków /zł/		
1	FSL-585/21/K70	08.07.21	4210	15 705,00	12 564,00	3 141,00	21.07.21	wyposażenie jadalni - stoły i krzesła
2	789/S13/07/2021	12.07.21	4210	11 798,14	9 438,51	2 359,63	26.07.21	wyposażenie kuchni ¹
3	857/S13/07/2021	22.07.21	4210	925,00	740,00	185,00	27.07.21	wilk do mięsa – wyposażenie kuchni
4	807/S13/07/2021	14.07.21	4210	2 333,57	1 866,86	466,71	10.08.21	wyposażenie kuchni ²
5	FS 11/07/2021	21.07.21	4210	6 500,00	5 200,00	1 300,00	02.08.21	stacja uzdatniania wody
6	877/S13/2021	28.07.21	4210	3 950,00	3 160,00	790,00	02.08.21	patelnia elektryczna
7		08.09.21	4300	3 137,73	2 510,18	627,55	15.09.21	montaż okna
8	1/09/2021	08.09.21	4270	21 704,53	17 363,62	4 340,91	15.09.21	wymiana wykładziny, drzwi, parapetów, malowanie ścian
9	53/FV/2021	29.09.21	4210	986,00	788,80	197,20	05.10.21	płyta grzewcza do kuchni
10	186/TO2021	21.12.21	4210	0,46	0,37	0,09	23.12.21	sitko - wyposażenie kuchni
Razem				67 040,43	53 632,34	13 408,09		

¹ w ramach wyposażenia kuchni zakupiono m.in.: garnki, gofrownicę, szatkownicę do warzyw, kłoc masarski, zmywarkę oraz mikser ręczny.

² w ramach wyposażenia kuchni zakupiono: lampę owadobójczą, patelnie (3 szt.), regał magazynowy (2 szt.) oraz wagę.

[Dowód, akta kontroli str. 86]

Analiza wykazała, że zakupione wyposażenie o wartości powyżej 1 000,00 zł, zgodnie z zapisami polityki rachunkowości jednostki, zostało ujęte na koncie 013-1 Pozostałe środki trwałe PSP Tarnów oraz wprowadzone do księgi inwentarzowej. Natomiast zakupy poniżej 1 000,00 zł ujęto w ewidencji pozabilansowej (kartoteki prowadzone w szkole).

Ustalono, że wybór wykonawcy prac remontowych oraz dostawców wyposażenia do kuchni i jadalni odbył się w trybie zapytania ofertowego. Stwierdzono, że kwota wydatków poniesionych na zakupy nie obligowała jednostkę do stosowania zasad udzielania zamówień publicznych w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych⁴⁰. Z wybranym wykonawcą zawarto umowę na wykonanie prac a protokołem technicznego odbioru robót (komisja w składzie zamawiający i wykonawca) potwierdzono ich zrealizowanie zgodnie z zamówieniem, bez usterek.

Kontrola wykazała, że przedłożone do rozliczenia wydatki znajdują się w tych samych kategoriach, które były wymienione w złożonym wniosku i mieszczą się w katalogu zakupów możliwych do sfinansowania w ramach udzielonego wsparcia, wskazanym w § 1 pkt 3 umowy.

Przedłożone do kontroli faktury zawierały dane wymienione w § 4 pkt 7 umowy, m.in. informację z jakich środków została wydatkowana kwota.

Ustalono, że analizowane dowody księgowe zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

W wyniku kontroli stwierdzono, że dotacja została w całości przeznaczona

⁴⁰ Dz.U. 2019 r., poz. 2019 z późn. zm.

i prawidłowo wykorzystana na zadanie wymienione w umowie.

3.3.2. PSP w Kątach Opolskich.

Uchwałą Nr IX/72/2019 Rady Gminy Tarnów Opolski z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Tarnów Opolski oraz określenia granic ich obwodów ustalono, że siedzibą PSP w Kątach Opolskich są Kąty Opolskie oraz prowadzi działalność w Przyworach, w których jest kuchnia i jadalnia objęte dofinansowaniem na podstawie umowy z Wojewodą Opolskim.

Z zapisów ewidencji księgowej i pomocniczej oraz dokumentów źródłowych (faktur, protokołów, wyciągów bankowych) wynika, że środki dotacji otrzymane na realizację zadań w roku 2021 w łącznej wysokości 79 024,00 zł wydatkowano na wnioskowane przez Gminę doposażenie i poprawę standardu obecnie funkcjonującej stołówki szkolnej (własnej kuchni i jadalni) w następujących paragrafach:

- 4210 Zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 31 904,00 zł,
- 4270 Zakup usług remontowych – 47 120,00 zł.

Kontrola wykazała, że wskazane do rozliczenia wydatki są tożsame z wymienionymi w złożonym wniosku, tj. zgodne z § 1 pkt 3 umowy.

Kontroli poddano 100 % wydatków (79 024,00 zł) poniesionych ze środków dotacji na zrealizowanie przedmiotowego zadania, których strukturę przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nr faktury	Data wystawienia faktury	Klasyfikacja §	Kwota ogółem /zł/	z tego kwota:		Data zapłaty	Czego dotyczy
					zapł. z dotacji /zł/	zapł. z własnych środków /zł/		
1	21/07/2021	28.07.21	4270	12 300,00	9 840,00	2 460,00	30.07.21	remont instalacji wodokanalizacyjnej oraz grzewczej w kuchni
2	1/8/2021	06.08.21	4270	6 300,00	5 040,00	1 260,00	10.08.21	wymiana drzwi zewnętrznych, wewnętrznych, okna
3	18/2021	11.08.21	4270	7 300,00	5 840,00	1 460,00	13.08.21	wymiana wykładziny w jadalni
4	218/2021	27.08.21	4270	19 000,00	15 200,00	3 800,00	02.09.21	remont powierzchni ściennych i podłogowych w kuchni
5	1/08/2021	17.08.21	4210	1 100,00	880,00	220,00	06.09.21	szafa socjalna
6	F/002813/21	08.09.21	4210	38 780,00	31 024,00	7 756,00	13.09.21	wyposażenie kuchni ¹
7	232/12/2021	09.12.21	4270	14 000,00	11 200,00	2 800,00	15.12.21	remont wentylacji wyciągowej w kuchni
Razem				98 780,00	79 024,00	19 756,00		

¹ w ramach wyposażenia kuchni zakupiono m.in.: szatkownicę elektryczną, piec konwekcyjno - parowy, kuchnię gastronomiczną, naświetlacz do jaj, lodówkę, blender ręczny, stół ze stali nierdzewnej, stoły ze zlewem (3 szt.) oraz szafę przelotową.

[Dowód, akta kontroli str. 87]

Analiza wykazała, że zakupione wyposażenie o wartości powyżej 1 000,00 zł, zgodnie z zapisami polityki rachunkowości jednostki, zostało ujęte na koncie 013-5 Pozostałe środki trwałe PSP Kąty oraz wprowadzone do księgi inwentarzowej. Natomiast zakupy poniżej 1 000,00 zł ujęto w ewidencji pozabilansowej (kartoteki prowadzone w szkole).

Ustalono, że wybór wykonawcy prac remontowych oraz dostawców wyposażenia do kuchni i jadalni odbył się w trybie zapytania ofertowego. Stwierdzono, że kwota wydatków poniesionych na zakupy nie obligowała jednostkę do stosowania zasad udzielania zamówień publicznych w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień

Publicznych⁴¹. Z wybranymi wykonawcami zawarto umowy na wykonanie prac a protokołami technicznego odbioru robót (komisja w składzie zamawiający i wykonawca) potwierdzono ich zrealizowanie zgodnie z zamówieniem, bez usterek.

Przedłożone do kontroli faktury zawierały dane wymienione w § 4 pkt 7 umowy, m.in. informację z jakich środków została wydatkowana kwota.

Analizowane dowody księgowo zawierały informacje wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości, odnośnie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), a także podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

W wyniku kontroli stwierdzono, że dotacja została w całości przeznaczona i prawidłowo wykorzystana na zadanie wymienione w umowie.

3.4. Prawidłowość sporządzania i przekazywania sprawozdań.

Organ prowadzący szkoły w celu dokonania wstępnej analizy poprawności wykorzystania przyznanych środków, zgodnie z zapisem § 4 pkt 1 umowy, terminowo przedłożył do Kuratorium Oświaty w Opolu wypełniony załącznik nr 1 do umowy, tj. do 14 stycznia 2022 r. (skorygowany 11 lutego 2022 r.).

Sprawozdanie z realizacji zadania zostało terminowo złożone do Kuratorium Oświaty w Opolu, tj. do 31 marca 2022 r. Stwierdzono zgodność danych merytorycznych i finansowych w zakresie wykorzystanej dotacji z ewidencją księgową i pomocniczą oraz sprawozdaniami szkół.

[Dowód, akta kontroli str. 88 - 173]

3.5. Obowiązek informacyjny

Z przedłożonego wyjaśnienia Wójta wynika, że w celu wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 35 a ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. podejmowanie przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji, Gmina umieściła tablice informacyjne przed budynkami szkół, które otrzymały dotacje na doposażenie stołówek.

[Dowód, akta kontroli str. 174]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieprowadzenie w GOPS odrębnej ewidencji księgowej otrzymanych i wydatkowanych środków własnych oraz z dotacji celowej. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja zapisów umowy przez p.o. Główną księgową oraz brak nadzoru Kierownika, natomiast skutkiem było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.
2. Wpisanie przez GOPS nieprawidłowych danych w sprawozdaniu z realizacji Programu. Przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie Kierownika podczas sporządzania sprawozdania, natomiast skutkiem wykazanie danych niezgodnych z ewidencją księgową.
3. Nieprowadzenie w BOOS odrębnej ewidencji księgowej otrzymanych i wydatkowanych środków dotacji. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja zapisów umowy przez Główną księgową oraz brak nadzoru Kierownika, natomiast skutkiem było naruszenie przepisów ustawy o finansach publicznych.

---

⁴¹ Dz.U. 2019 r., poz. 2019 z późn. zm.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: nie wniesiono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu usunięcia nieprawidłowości należy:

1. Prowadzić w GOPS odrębną ewidencję księgową otrzymanych i wydatkowanych środków własnych oraz z dotacji celowej, zgodnie z zapisami umowy.
2. Wpisywać prawidłowe dane w sprawozdaniu z realizacji Programu składanym przez GOPS do Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
3. Prowadzić w BOOS odrębną ewidencję księgową otrzymanych i wydatkowanych środków dotacji, zgodnie z zapisami umowy.

W celu usunięcia uchybień w Gminie należy:

Opisać stosowane uproszczenia w przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski